

Agenda – Y Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad

Lleoliad: I gael rhagor o wybodaeth cysylltwch a:
Fideogynadledda drwy Zoom P Gareth Williams
Dyddiad: Dydd Iau, 23 Mai 2024 Clerc y Pwyllgor
Amser: 15.30 0300 200 6565
SeneddDCC@senedd.cymru

O bell

Cyfarfod cyhoeddus

(15.30 – 15.35)

- 1 **Cyflwyniad, ymddiheuriadau, dirprwyon a datgan buddiannau**
(15.30)
- 2 **Cynnig o dan Reol Sefydlog 17.42 i benderfynu gwahardd y
cyhoedd o weddill y cyfarfod**
(15.35)

Cyfarfod preifat

(15.35 – 16.30)

- 3 **Bil Senedd Cymru (Rhestrau Ymgeiswyr Etholiadol): Adroddiad
drafft**

(15.35 – 16.30)

(Tudalennau 1 – 59)

[Datganiad o fwriad polisi](#)

Dogfennau atodol:

LJC(6)-17-24 – Papur 1 – Adroddiad drafft [Saesneg yn unig]

LJC(6)-17-24 – Papur 2 – Nodyn Cyngor Cyfreithiol [Saesneg yn unig]

LJC(6)-17-24 – Papur 3 – Llythyr i'r Pwyllgor Busnes, 20 Mai 2024

LJC(6)-17-24 – Papur 4 – Llythyr gan y Pwyllgor Cyllid i'r Trefnydd a'r Prif Chwip, 16 Mai 2024

LJC(6)-17-24 – Papur 5 – Llythyr gan y Trefnydd a'r Prif Chwip, 3 Mai 2024

LJC(6)-17-24 – Papur 6 – Llythyr gan y Cwnsler Cyffredinol i'r Pwyllgor Biliau Diwygio, 1 Rhagfyr 2023

Mae cyfyngiadau ar y ddogfen hon

Yn rhinwedd paragraff(au) vii o Reol Sefydlog 17.42

Mae cyfyngiadau ar y ddogfen hon

Y Gwir Anrh Elin Jones AS
Y Llywydd a Chadeirydd y Pwyllgor Busnes

20 Mai 2024

Annwyl Lywydd,

Y Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad

Byddwch yn ymwybodol, ddydd Gwener 17 Mai 2024, i Gadeirydd etholedig y Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad, Sarah Murphy AS, gael ei phenodi yn un o Weinidogion Cymru. Yn dilyn ei phenodiad, mae Sarah wedi esgusodi ei hun o fusnes y Pwyllgor. O ystyried yr amgylchiadau hyn, rydym yn ysgrifennu atoch fel y tri aelod parhaol o'r Pwyllgor sy'n weddill.

Yn ein cyfarfod a drefnwyd ar gyfer heddiw, yn ogystal â'r busnes pwysig sy'n ymddangos yn rheolaidd ar ein hagendâu, roeddem i fod i ystyried dau fater o bwys: ein hadroddiad drafft ar Fil Senedd Cymru (Rhestrau Ymgeiswyr Etholiadol), a'r ymchwil a wnaed ar gyfer y Senedd a'i Phwyllgorau gan Dr Thomas Horsley ar y goblygiadau i Gymru yn sgil *Deddf Marchnad Fewnol y Deyrnas Unedig 2020*.

Roedd Samuel Kurtz AS wedi ymddiheuro ar gyfer y cyfarfod ymlaen llaw, ac roedd dirprwy aelod o'r Ceidwadwyr Cymreig i fod i ddod i'r cyfarfod cyfan. Efallai eich bod yn ymwybodol bod Adam Price AS wedi esgusodi ei hun rhag cymryd rhan yn ein hystyriaeth o Fil Senedd Cymru (Rhestrau Ymgeiswyr Etholiadol). O'r herwydd, roedd Luke Fletcher AS i fod i ddod i'r cyfarfod er mwyn i ni ystyried ein hadroddiad drafft ar y Bil gan ei fod wedi cymryd rhan yn y gwaith o gasglu tystiolaeth. Cafodd penodiad Sarah Murphy fel Gweinidog Cymreig hefyd effaith ar drefniadau'r cyfarfod, er bod y Grŵp Llafur wedi trefnu rhywun yn ei lle.

O dan yr amgylchiadau hyn ac o ystyried y materion i'w hystyried yn y cyfarfod, ymgynghorodd clerch y pwyllgor â holl aelodau'r pwyllgor ddydd Gwener a chytunwyd ar y cyd i ganslo'r cyfarfod, gyda'r bwriad o ystyried yr wythnos hon a ddylid aildrefnu cyfarfod i drafod ein hadroddiad drafft ar Fil Senedd Cymru (Rhestrau Ymgeiswyr Etholiadol) (o ystyried y dyddiad cau presennol ar gyfer cyflwyno

adroddiadau, sef 7 Mehefin 2024) ac unrhyw waith arall, yn enwedig os yw'n hollbwysig o ran amser hefyd.

Os yn bosibl, hoffem felly fod mewn sefyllfa i gynnal cyfarfod dydd lau neu ddydd Gwener yma i ystyried ein hadroddiad drafft. Byddai cynnal cyfarfod ar ddiwedd yr wythnos yn galluogi Cadeirydd newydd y Pwyllgor, pe bai'n cael ei ethol yn ffurfiol yn y Cyfarfod Llawn ddydd Mawrth neu ddydd Mercher, i fod yn bresennol. Ar hyn o bryd, ni fyddai unrhyw wrthdaro rhwng yr aelodaeth â chyfarfodydd eraill sydd i'w cynnal ddydd lau, a'r bwriad yw cynnal y cyfarfod ar ffurf cwbl rithwir. Rydym yn cydnabod y gall fod rhai problemau ymarferol gyda chyhoeddi papurau cyfarfod ddau ddiwrnod gwaith cyn y cyfarfod. Fodd bynnag, o ystyried yr amgylchiadau, rydym o'r farn y byddai cael y papurau yn hwyr yn rhesymol. Gobeithiwn y byddwch yn edrych yn ffafriol ar ein cais am slot cyfarfod ychwanegol.

Os na fyddwn yn gallu aildrefnu cyfarfod yr wythnos hon, bydd hynny'n golygu mai dim ond un cyfle a fydd gennym i ystyried ein hadroddiad drafft ar Fil Senedd Cymru (Rhestrau Ymgeiswyr Etholiadol) yn ein cyfarfod ddydd Llun 3 Mehefin 2024, cyn y dyddiad cau ar gyfer adrodd ar 7 Mehefin 2024. Rydym yn llwyr werthfawrogi natur sensitif amser y dyddiad cau ar gyfer adrodd o fewn amserlen gyffredinol arfaethedig Llywodraeth Cymru ar gyfer y ddeddfwriaeth. Er mwyn ein galluogi i roi'r ystyriaeth ofalus sydd ei hangen ar ein hadroddiad, byddem yn ddiolchgar pe gellid ymestyn y dyddiad cau ar gyfer adrodd i ddydd Mawrth 11 Mehefin 2024 i'n galluogi i gytuno ar yr adroddiad yn ein cyfarfod ddydd Llun 10 Mehefin. Os cytunir ar yr estyniad, byddem hefyd yn croesawu'r hyblygrwydd i gyfarfod ar fore 10 Mehefin. Nid ydym yn credu y byddai estyniad i 11 Mehefin yn effeithio ar fwriadau Llywodraeth Cymru o ran dadl egwyddorion cyffredinol Cyfnod 1.

Deallwn ei bod yn debygol y bydd Sarah wedi cyflwyno ei hymddiswyddiad fel Cadeirydd y Pwyllgor cyn i'r Pwyllgor Busnes ystyried y llythyr hwn. Serch hynny, anfonir copi o'r llythyr at Sarah er gwybodaeth.

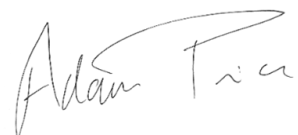
Yn gywir,

Alun Davies AS

Samuel Kurtz AS

Adam Price AS

Jane Hutt AS
Trefnydd a'r Prif Chwip

16 Mai 2024

Annwyl Jane

Goblygiadau ariannol Bil Senedd Cymru (Rhestrau Ymgeiswyr Etholiadol)

Diolch am ddod i sesiwn dystiolaeth gyda'r Pwyllgor Cyllid ar 24 Ebrill, i drafod goblygiadau ariannol Bil Senedd Cymru (Rhestrau Ymgeiswyr Etholiadol) (y Bil).

Yn amodol ar y safbwyntiau a nodir isod, mae'r Pwyllgor yn fodlon ar y cyfan â goblygiadau ariannol y Bil fel y'u nodir yn yr Asesiad Effaith Rheoleiddiol.

Rhaglen Diwygio'r Senedd

Mae Rhaglen Diwygio'r Senedd Llywodraeth Cymru yn cynnwys y Bil a Bil Senedd Cymru (Aelodau ac Etholiadau), y mae'r Pwyllgor eisoes wedi adrodd arno. Rydym yn nodi eich barn fod angen edrych ar yr Asesiad Effaith Rheoleiddiol ar y Bil hwn yng nghyd-destun y Bil Aelodau ac Etholiadau, oherwydd mae'n cael ei weld fel rhaglen ddiwygio'r Senedd yn ei chyfanrwydd. Rydym yn cydnabod y rhyngberthynas rhwng y darnau hyn o ddeddfwriaeth, a bod y costau sy'n deillio ohonynt yn gysylltiedig, os caiff y ddwy ohonynt eu pasio gan y Senedd.

At hynny, byddem yn croesawu cadarnhad y bydd unrhyw gostau a ysgwyddir gan awdurdodau lleol mewn perthynas â diweddariadau i'r System Rheoli Etholiadol sy'n deillio o'r ddau Fil, yn cael eu had-dalu gan Lywodraeth Cymru.

Cyfanswm costau'r Bil

Mae'r Asesiad Effaith Rheoleiddiol yn nodi mai cyfanswm y gost o roi'r deddfwriaeth ar waith fydd £21,000, dros y cyfnod arfarnu wyth mlynedd. Yn ystod eich ymddangosiad gerbron y Pwyllgor Biliau Diwygio ar 1 Mai, gwnaethoch ddweud wrth y Pwyllgor fod y Comisiwn Etholiadol, ers cyhoeddi'r Asesiad Effaith Rheoleiddiol, wedi nodi cost o tua £6,000 ar gyfer gwaith a wneir gan ei dîm deddfwriaeth newydd i baratoi ar gyfer gweithredu'r Bil sy'n cynnwys costau staff a chostau ar gyfer paratoi canllawiau. Rydym yn nodi bod y cynnydd yn gyfran sylweddol o gost derfynol y Bil. Rydym yn siomedig na wnaethoch hysbysu'r Pwyllgor hwn am y cynnydd yn yr amcangyfrif ac rydym yn disgwyl gweld manylion llawn mewn Asesiad Effaith Rheoleiddiol diwygiedig, os yw'r Bil yn mynd rhagddo y tu hwnt i Gyfnod 1.

Heriau cyfreithiol ynghylch cymhwysedd deddfwriaethol

Dylai Asesiadau Effaith Rheoleiddiol nodi'r amcangyfrifon gorau o gostau a manteision gweithredu Biliau ac felly nid yw gwybodaeth am gostau sy'n gysylltiedig â heriau cyfreithiol posibl sy'n deillio o Filiau yn cael ei chynnwys fel arfer. Fodd bynnag, dyma'r tro cyntaf i'r Llywydd gyhoeddi datganiad sy'n nodi, yn ei barn hi, na fyddai'r Bil "o fewn cymhwysedd deddfwriaethol y Senedd". O ystyried bod eich barn chi a barn y Llywydd ar gymhwysedd yn wahanol, mae hyn yn ei gwneud yn debygol iawn y bydd her yn cael ei chyflwyno i'r Goruchaf Lys ac felly bydd costau cyfreithiol ychwanegol yn cael eu hysgwyddo gan Lywodraeth Cymru. Os bydd hyn yn digwydd, hoffai'r Pwyllgor gael ei hysbysu am y costau cysylltiedig.

Swyddog Cydymffurfiaeth Enwebiadau Cenedlaethol

Mae'r Asesiad Effaith Rheoleiddiol yn amlinellu rôl y Swyddog Cydymffurfiaeth Enwebiadau Cenedlaethol gyda chost gylchol o £1,500 fesul etholiad. Os byddwch yn dod i'r casgliad, yn ogystal, bod angen dirprwy Swyddog Cydymffurfiaeth Enwebiadau Cenedlaethol, rydym yn disgwyl i'r costau hynny gael eu cynnwys mewn Asesiad Effaith Rheoleiddiol diwygiedig, er ein bod yn cydnabod bod costau o'r fath yn debygol o fod yn fach iawn.

Ymgysylltu â phleidiau gwleidyddol

Rydym yn siomedig na fu unrhyw ymgysylltu uniongyrchol â phleidiau gwleidyddol ynghylch costau cyn i'r Bil gael ei gyflwyno. Er y byddai costau ac arbedion posibl cyflwyno cwotâu yn amrywio rhwng pleidiau gwleidyddol, rydym yn credu y dylid gwneud rhagor o waith i asesu'r costau. Gellid cyflawni hyn drwy ymgynghori â Phanel Pleidiau Gwleidyddol y Senedd a hefyd drwy ymgysylltu'n uniongyrchol â phleidiau gwleidyddol nad ydynt yn cael eu cynrychioli yn y Senedd ar hyn o bryd.

Is-ddeddfwriaeth

Yn olaf, rydym yn disgwyl ichi ymrwymo i ddarparu cymaint o dryloywder â phosibl mewn perthynas â chostau'r Bil drwy gyhoeddi Aseidiadau Effaith Rheoleiddiol llawn a chadarn i gyd-fynd ag unrhyw is-ddeddfwriaeth a wneir o dan y Bil hwn. Mae hwn yn argymhelliad yr ydym wedi'i wneud yn flaenorol mewn perthynas â nifer o Filiau yn ystod y Senedd, wrth inni geisio cael darlun llawn o'r costau sy'n deillio o'r ddeddfwriaeth sydd ger ein bron.

Byddwn yn ddiolchgar pe gallech ymateb erbyn 11 Mehefin, er mwyn caniatáu i'r Pwyllgor ystyried eich ymateb cyn y ddadl ar egwyddorion cyffredinol y Bil, a drefnwyd ar gyfer 18 Mehefin 2024.

Yn gywir

Peredur Owen Griffiths AS
Cadeirydd

Copiau at: Cadeirydd y Pwyllgor Biliau Diwygio a Chadeirydd y Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad

Croesewir gohebiaeth yn Gymraeg neu Saesneg | We welcome correspondence in Welsh or English.

Jane Hutt AS/MS
Y Trefnydd a'r Prif Chwip
Trefnydd and Chief Whip

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Sarah Murphy AS
Cadeirydd
Y Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad
Senedd Cymru

SeneddLJC@senedd.cymru

3 Mai 2024

Annwyl Sarah,

Yn ystod y sesiwn craffu ar gyfer Bil Senedd Cymru (Rhestrau Ymgeiswyr Etholiadol) ddydd Llun 29 Ebrill, cynigiais gopi i'r pwyllgor o'r ohebiaeth wrth Ysgrifennydd Gwladol Cymru, a hefyd ymateb y Prif Weinidog. Mae'r llythyrau yn amgaeëdig.

Yn gywir,

Jane Hutt AS/MS
Y Trefnydd a'r Prif Chwip
Trefnydd and Chief Whip

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Gohebiaeth.Jane.Hutt@llyw.cymru
Correspondence.Jane.Hutt@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Tudalen y pecyn 53

Ref: 033MISC24

T: 0292 092 4216

E: Correspondence@ukgovwales.gov.uk

Vaughan Gething MS

First Minister of Wales

Welsh Government

5th Floor

Tŷ Hywel

Cardiff Bay

CF99 1NA

Email: correspondence.fm@gov.wales

21st March 2024

Dear Vaughan,

I would like to reiterate my congratulations to you on becoming the First Minister of Wales. I look forward to working together to deliver for people across Wales.

Unfortunately, I am writing so soon as I have serious concerns with the Welsh Government's decision to introduce the Senedd Cymru (Electoral Candidate Lists) Bill, despite the Llywydd concluding, on the basis of legal advice, that it does not fall within the Senedd's legislative competence.

The Llywydd has set out detailed concerns that, in her view, the Bill relates to the reserved matter of equal opportunities (a reserved matter in Schedule 7A to the Government of Wales Act 2006) and modifies the law on reserved matters (in this case, section 104 of the Equality Act 2010), indicating that the proposals would not be within the legislative competence of the Senedd. I note that notwithstanding this, the Welsh Government maintains that the Bill's provisions are within the Senedd's competence. I have not seen any analysis from the Welsh Government explaining its position.

I understand you have decided to proceed to introduce the Bill despite the Llywydd's assessment of competence. The Senedd Reform Committee has now said it will consider the question of competence as part of its scrutiny of the Bill.

Given that a key aspect of the role of Secretary of State for Wales is ensuring that legislation in both the UK Parliament and Senedd reflects the devolution boundary, I am therefore duty bound to express my grave concern that the Llywydd and the Welsh Government are not in agreement on this Bill.

Ref: 033MISC24

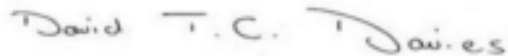
T: 0292 092 4216

E: Correspondence@ukgovwales.gov.uk

While improving the gender diversity of parliaments across the UK is an ambition we share, I am concerned that Welsh Ministers are yet to make clear how relevant UK legislation, including the Equalities Act 2010 and the Gender Recognition Act 2004, relates to the provisions in the Bill, particularly in regard to the definition of a 'woman'.

I would like our officials to meet to discuss and better understand the Welsh Government's position on the Senedd's legislative competence in relation to this Bill at the earliest opportunity.

Yours sincerely,

Rt Hon David TC Davies MP
Secretary of State for Wales
Ysgrifennydd Gwladol Cymru

Vaughan Gething AS/MS
Prif Weinidog Cymru/First Minister of Wales

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Ein cyf/Our ref:IM/FM -/05011/24

David T C Davies MP
Gwydyr House
London
SW1A 2NP
Correspondence@ukgovwales.gov.uk

22 April 2024

Dear David,

I am writing in response to your letter dated 21 March regarding the introduction of the *Senedd Cymru (Electoral Candidate Lists) Bill* (the Bill).

The Bill delivers on the recommendation of the Special Purpose Committee (SPC) on Senedd Reform that the Senedd should be elected with integrated statutory gender quotas. The SPC's recommendations were endorsed by the Senedd, and the Welsh Government committed to bringing forward legislation to deliver on those recommendations.

The Welsh Government's position on the Bill has been set out in the [Explanatory Memorandum](#), and in the [Oral](#) and [Written Statements](#) made by the Member in Charge, Jane Hutt MS (Bill webpage: [Senedd Cymru \(Electoral Candidate Lists\) Bill](#)).

The Reform Bill Committee launched its Stage 1 scrutiny of the general principles of the Bill on 13 March, including holding its first scrutiny session with the Member in Charge. The Committee will continue to gather evidence over the coming weeks and the Bill will also be considered by both the Legislation, Justice and Constitution Committee and the Finance Committee later this month. All relevant transcripts and recordings can be accessed from the Reform Bill Committee webpage or from the web pages of the relevant committees. All three committees are due to report on the general principles of the Bill in June.

I would be happy for our officials to meet to discuss the Bill at an appropriate time in the future, shortly after the Committees have completed their Stage 1 scrutiny of the Bill.

Yours sincerely,

VAUGHAN GETHING

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Gohebiaeth.Vaughan.Gething@llyw.cymru
Correspondence.Vaughan.Gething@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Mick Antoniw AS/MS
Y Cwnsler Cyffredinol a Gweinidog y Cyfansoddiad
Counsel General and Minister for the Constitution

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Eich cyf/Your ref CG/PO/413/2023
Ein cyf/Our ref CG/PO/413/2023

1af Rhagfyr 2023

Annwyl David,

Diolch am eich llythyr dyddiedig 22 Tachwedd 2023 ynglŷn â gweithredu Bil Senedd Cymru (Aelodau ac Etholiadau).

Yn eich gohebiaeth, gwnaethoch ofyn am drosolwg o'r llinell amser ddisgwyliedig ar gyfer gweithredu'r diwygiadau etholiadol cyn etholiad 2026, gan gynnwys amserlenni sy'n gysylltiedig â Gorchymyn Cynulliad Cenedlaethol Cymru (Cynrychiolaeth y Bobl) 2007 ("y Gorchymyn Cynnal Etholiadau"). Gwnaethoch hefyd ofyn imi roi syniad o natur a maint y newidiadau yr oeddwn yn rhag-weld y bydd Llywodraeth Cymru yn eu cynnig mewn ymgynghoriad ar y Gorchymyn Cynnal Etholiadau.

Fel y gwyddoch, mae'r Senedd wrthi'n craffu ar ddau Fil sy'n ymwneud â diwygio etholiadol (Bil Senedd Cymru (Aelodau ac Etholiadau) a Bil Etholiadau a Chyrff Etholedig (Cymru)).

Ni fydd gan Gomisiwn Democratiaeth a Ffiniau Cymru ("y Comisiwn"), fel y bydd bellach yn cael ei alw, y swyddogaeth gyfreithiol i ddechrau a chynnal adolygiad o ffiniau'r Senedd nes bydd y ddarpariaeth sy'n rhoi'r swyddogaeth honno yn cael ei chychwyn y diwrnod ar ôl i Fil Senedd Cymru (Aelodau ac Etholiadau) gael y Cydsyniad Brenhinol. Fel y nodwyd yn ei dystiolaeth ysgrifenedig i'r Pwyllgor Biliau Diwygio, rhagwelir y bydd y Comisiwn yn dechrau paru'r 32 o etholaethau Senedd y DU ym mis Awst 2024. Mae'r Bil yn darparu y bydd adroddiad terfynol y Comisiwn ar baru'r etholaethau yn cael ei gwblhau erbyn 1 Ebrill 2025. Bydd hyn wedyn yn galluogi'r Offeryn Statudol i weithredu'r 16 o etholaethau'r Senedd i gael ei ddrafftio a'i wneud gan Weinidogion Cymru.

Ochr yn ochr â gwaith y Comisiwn, bydd Llywodraeth Cymru yn ymgynghori ar fersiwn ddrafft o Orchymyn Cynnal Etholiadau dwyieithog wedi'i gydgrynhoi. Bydd hyn yn cyd-fynd â'n huchelgais i gydgrynhoi'r llyfr statud ar gyfer Cymru lle gallwn, i ddarparu fframwaith deddfwriaethol hygyrch a dwyieithog. Rydym yn bwriadu cymryd camau i gydgrynhoi'r gyfraith etholiadol yng Nghymru ar gyfer etholiadau datganoledig, fel rhan o'n nod tymor hwy o foderneiddio cyfraith etholiadol.

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Gohebiaeth.Mick.Antoniw@llyw.cymru
Correspondence.Mick.Antoniw@gov.Wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

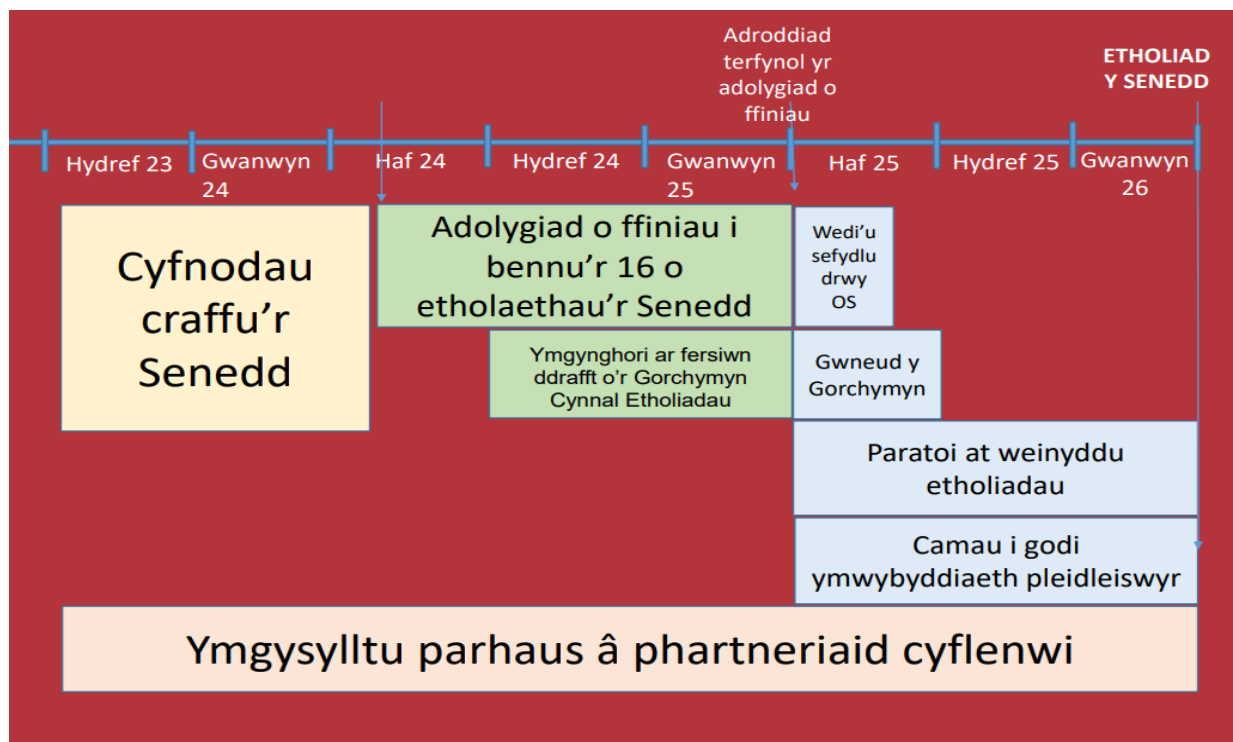
Mae'r Gorchymyn Cynnal Etholiadau yn nodi'r rheolau manwl ar gyfer cynnal etholiadau Senedd Cymru. Mae'n nodi'r ffordd i gynnal yr etholiad a'r ymgyrch etholiadol, gan gynnwys darpariaethau ar gyfer herio'r etholiad yn gyfreithiol. Mae'r Gorchymyn Cynnal Etholiadau wedi cael ei adolygu a'i ddiwygio yn flaenorol cyn pob etholiad i'r Senedd.

Cafodd y Gorchymyn ei wneud yn wreiddiol a'i ddiwygio wedyn gan yr Ysgrifennydd Gwladol, cyn i'r swyddogaeth o wneud y Gorchymyn gael ei throsglwyddo i Weinidogion Cymru drwy Ddeddf Cymru 2017 (a ddiwygiodd adran 13 o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006). Gan fod y Gorchymyn gwreiddiol wedi'i wneud yn 2007, mae hwn yn gyfle gwerthfawr inni gydgrynhoi ac ailddatgan y gyfraith fel rhan o fframwaith hygyrch a dwyieithog am y tro cyntaf.

Wrth wneud hynny, byddwn yn ystyried yr egwyddorion sydd wedi'u nodi yn Neddf Deddfwriaeth (Cymru) 2019 ac yn ceisio llunio Gorchymyn gan ddefnyddio iaith fodern a chlir sy'n ddealladwy i'r darllenydd. Bydd hyn yn cynnwys, fel y nodwyd gennych, newidiadau i ddyluniad papurau pleidleisio, yn sgil y newid i un system ethol ar gyfer pob Aelod.

Cyn etholiad cyffredinol y Senedd yn 2026, bydd y Comisiwn Etholiadol yn datblygu ac yn cyhoeddi canllawiau yn ymwneud â gweinyddu etholiadau. Byddwn yn gweithio gyda phartneriaid cyflenwi i sicrhau bod y gwaith o fabwysiadu'r gwahanol brosesau gweinyddol a fydd yn gysylltiedig â'r etholiad yn mynd rhagddo'n esmwyth. Yn ogystal â'r is-ddeddfwriaeth arferol sy'n rhagflaenu etholiadau'r Senedd, gan gynnwys y Gorchymyn Anghymhwysu a'r Gorchymyn Taliadau Swyddogion Canlyniadau, byddwn yn gweithio gyda phartneriaid i sicrhau bod y cyhoedd yn ymwybodol o'r system etholiadol newydd.

Dyma ddiagram sy'n dangos yr amserlenni ar gyfer y prosesau hyn.

Yn gywir,

A handwritten signature in blue ink, reading "Mick Antoniw". The signature is written in a cursive style. Below the signature, there is a short horizontal blue line.

Mick Antoniw AS/MS

Y Cwnsler Cyffredinol a Gweinidog y Cyfansoddiad
Counsel General and Minister for the Constitution